

РОЗШИРЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИРОБНИКА — ОСНОВА ЕКОНОМІКИ ЗАМКНЕНОГО ЦИКЛУ

АННА ТАРАНЦОВА

ЧИ ІСНУЄ У СВІТІ ЄДИНА ДУМКА, ЯК ПРАВИЛЬНО ПОВОДИТИСЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ?

ТАК! Існує консенсус науковців, політиків, економістів, бізнесу, екологів: відходів треба **створювати менше**, **збирати їх роздільно** та **знову максимально використовувати повторно** або як сировину для переробних підприємств — щоб не виснажувати природні ресурси планети, берегти довкілля та перейти до економіки замкнутого циклу

НОВА ЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ ЗАМКНЕНОГО ЦИКЛУ

У 2015 р. ЄС оприлюднив план дій з переходу на економіку замкнутого циклу — економіку, де утворення відходів буде зведено до мінімуму, а повторне використання ресурсів, сировини і матеріалів — до максимуму

ПЕРЕРОБКА
(RECYCLING)

ПОВТОРНЕ
ВИКОРИСТАННЯ
(Reuse)

Економіка замкнутого циклу

“....перехід до економіки замкнутого циклу, де обсяг продуктів, матеріалів і ресурсів зберігається в економіці якомога довше і утворення відходів мінімізується”

РОЗДІЛЬНЕ ЗБИРАННЯ НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО ЕКОНОМІКИ ЗАМКНЕНОГО ЦИКЛУ!

Економіка замкнутого циклу це перетворення лінійного життєвого циклу промислової продукції, товарів, речей у замкнений багаторазовий життєвий цикл за допомогою ширшого застосування переробки та повторного використання, що принесе користь як для навколишнього середовища, так і для економіки

ПОВТОРНЕ
ВИКОРИСТАННЯ
(Reuse)

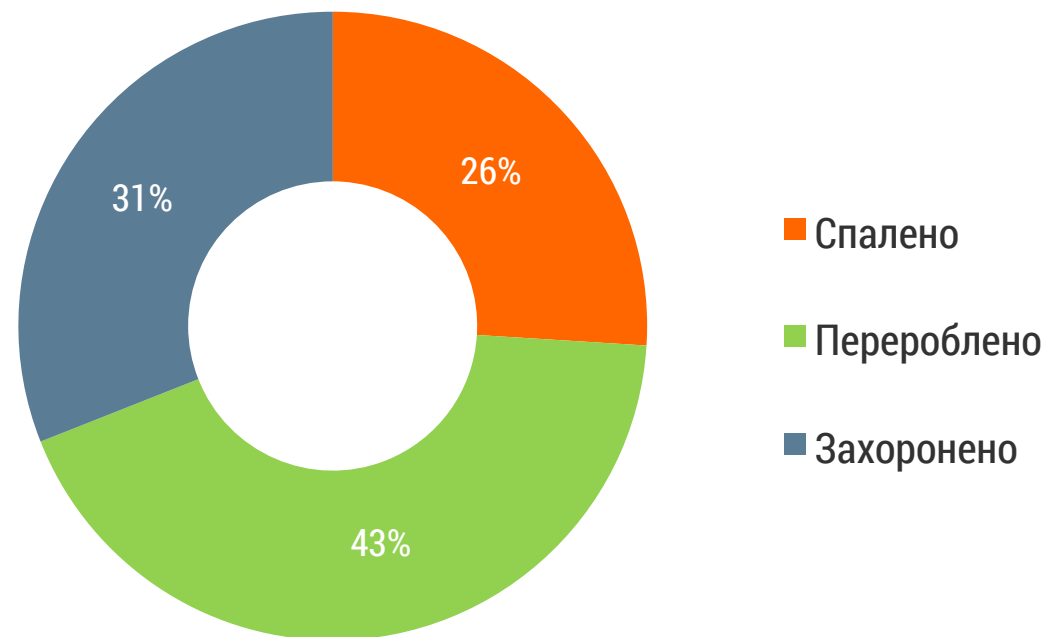

ПЕРЕРОБКА
(RECYCLING)

СИТУАЦІЯ З ВІДХОДАМИ У ЄС

Роздільний збір і розширена відповідальність виробника — основа економіки замкнутого циклу

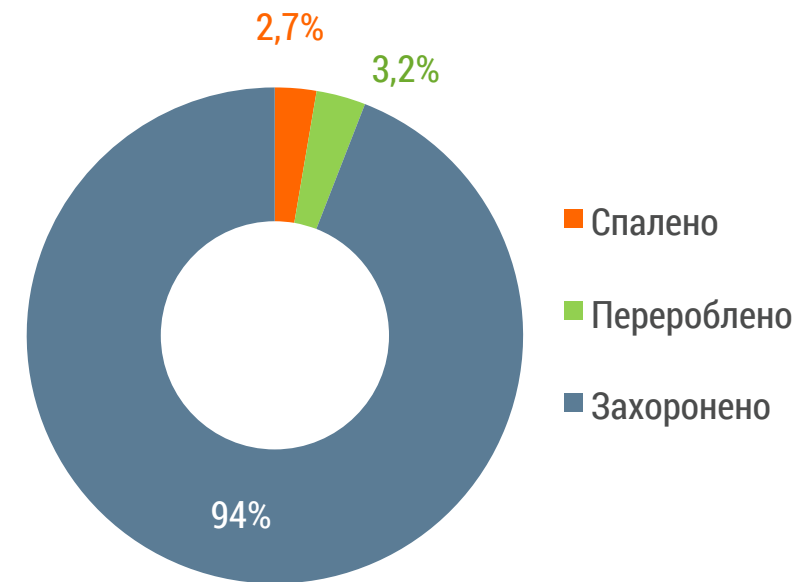

** - За даними Eurostat

СИТУАЦІЯ З ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ

ЧОМУ МИ РАДИКАЛЬНО ВІДСТАЄМО?

- ✗ В Україні фактично відсутня система роздільного збирання побутових відходів, частиною яких є відходи упаковки
- ✗ Відсутня система поводження з небезпечними відходами та відходами електричного обладнання, батарейок
- ✗ 94% побутових відходів захоронюються на звалищах та полігонах
- ✗ Щорічні втрати вторинної сировини
- ✗ Основна причина — **ВІДСУТНІСТЬ ВІДПОВІДНОГО ЗАКОНАДАВСТВА!**

* - За даними Мінрегіону

В УКРАЇНІ ПЕРЕРОБЛЯЄТЬСЯ ЛИШЕ 12-14% ВІДХОДІВ УПАКОВКИ ТА 3% ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Імпорт макулатури
в Україну складає

250-350
ТИСЯЧ ТОНН
на рік!

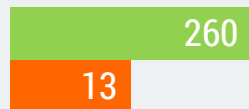
Кількість підприємств
з переробки вторинної
сировини в Україні
та їхня завантаженість,
тисяч тон

- виробнича потужність
- завантаженість
- імпорт

ВТОРИННІ
ПОЛІМЕРИ

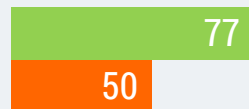
39

ПЕТ

19

МЕТАЛ

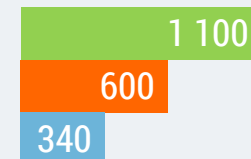
16

ПАПІР

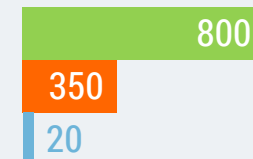
15

СКЛО

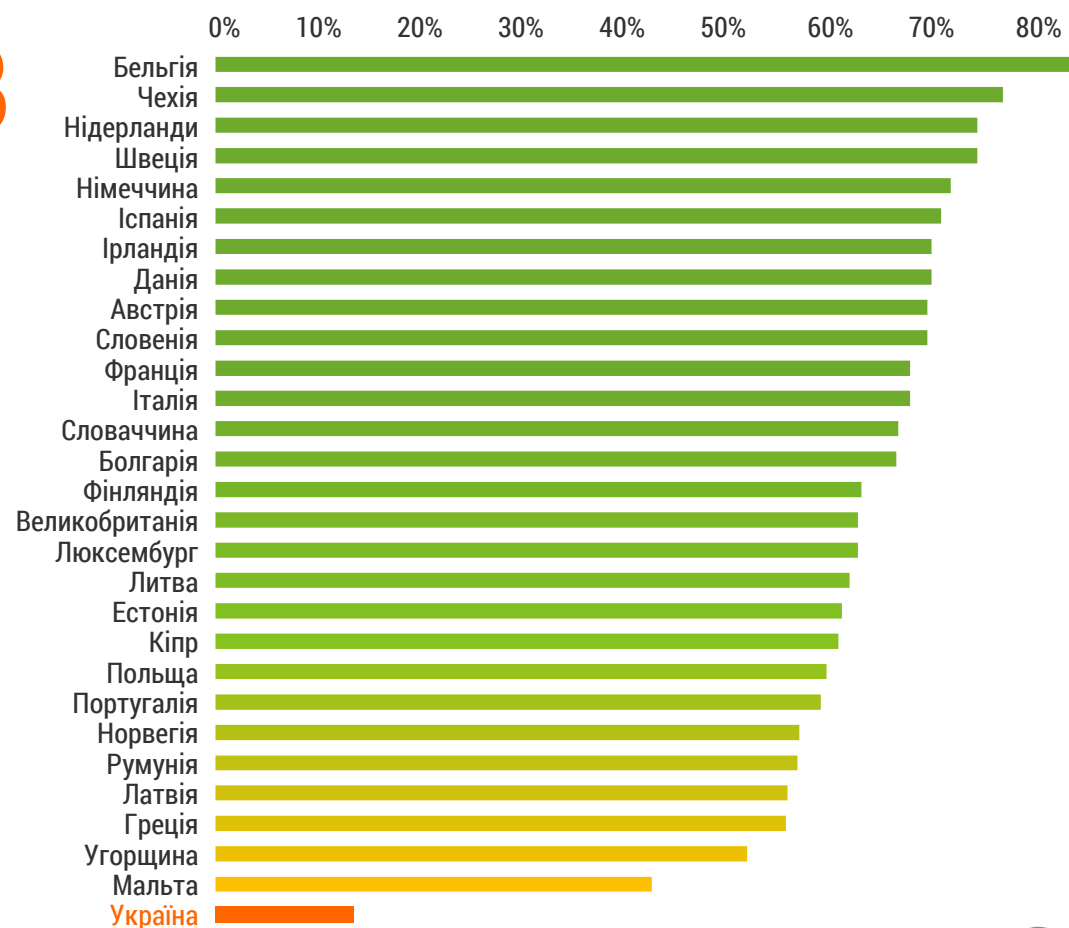

15

* Вторсировина з чорного металу та алюмінію, відібраного з твердих побутових відходів

У 2016 ЄС вже
перероблялося
**40-80% ВІДХОДІВ
УПАКОВКИ**

ЧОМУ В ЄС ВСЕ ПО ІНШОМУ

26

Країн Євросоюзу мають Організації розширеної відповідальності та всі країни дотримуються ієрархії поводження з відходами

ЩО РОБИТИ УКРАЇНІ?

Для вирішення проблеми першочергово **НЕОБХІДНО ЗАПРОВАДИТИ РОЗШИРЕНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИРОБНИКА**— фінансовий і організаційний механізм забезпечення переходу до економіки замкненого циклу:

- + Розширена відповідальність виробника— ефективний і ощадливий інструмент управління відходами
- + Виробники та імпортери товарів відповідають за свою продукцію навіть після того як продукція була використана.
- + Ця відповідальність включає: **запровадження роздільного збору**, сортування та підготовку продукції для подальшої переробки чи безпечного видалення

За які етапи життєвого циклу товару відповідає виробник, приймаючи на себе розширену відповідальність

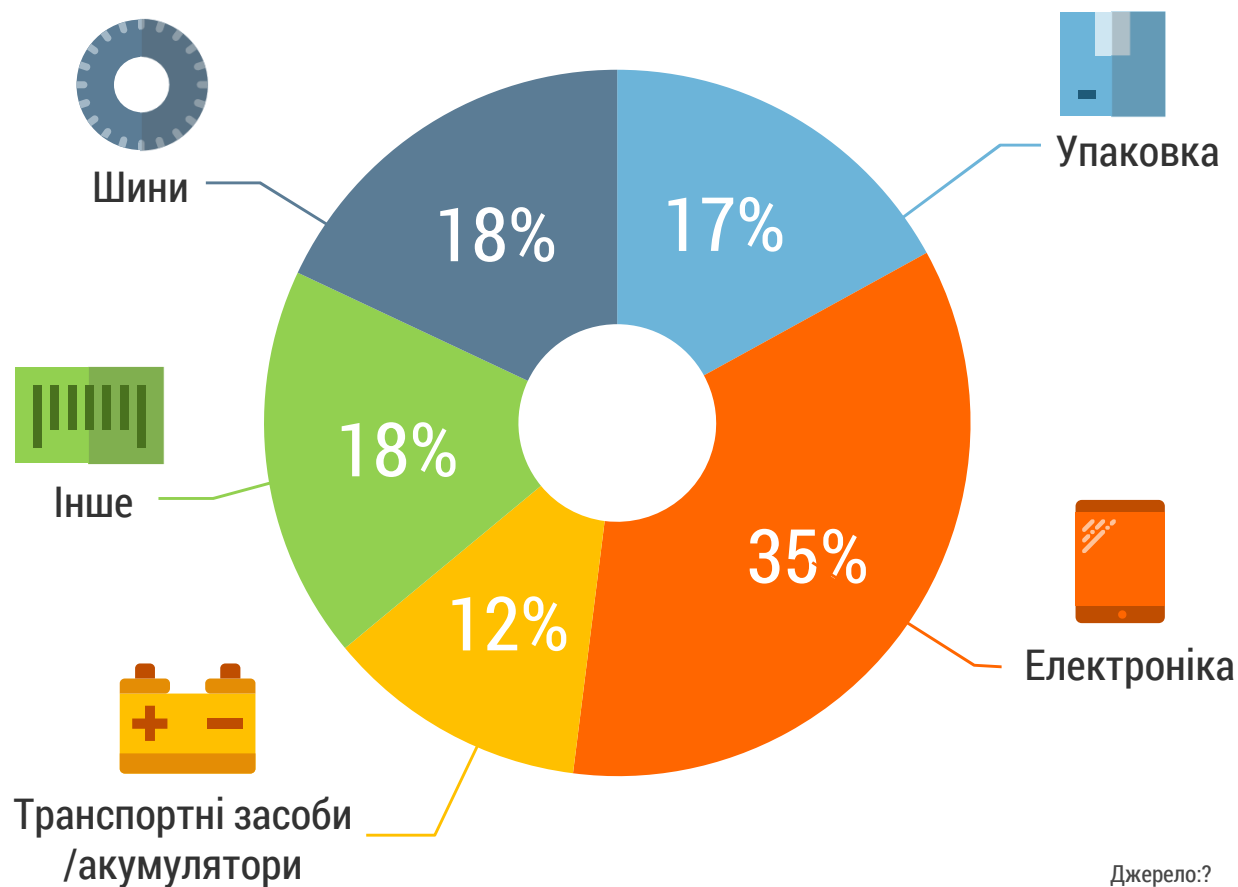
Приймаючи РВВ – виробник відповідає за збирання та утилізацію використаної упаковки, а також товарів, які відслужили свій строк

ЩО ПІДПАДАЄ ПІД ДІЮ РВВ У СВІТІ?

Упаковка є важливим об'єктом, на яку спрямована розширена відповідальність виробника

РВВ ЗА ТИПАМИ ПРОДУКЦІЇ, ГЛОБАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ

Джерело:?

ВИГОДИ СИСТЕМИ РВВ ДЛЯ ДЕРЖАВИ І ДЛЯ ГРОМАДЯН

Залучення приватних інвестицій та нових технологій

Збільшення податкових надходжень за рахунок виходу із тіні діючих операторів збирання, сортування і переробки відходів

Відсутність витрат на утримання і розвиток інфраструктури роздільного збирання для держави

Розвиток галузі переробки відходів та відповідних галузей машинобудівного комплексу та створення нових робочих місць в зазначених галузях економіки

Зменшення захоронення побутових відходів

Важлива умова для переходу до економіки замкненого циклу

ВИСНОВОК

Впровадження системи Розширеної Відповідальності Виробника в Україні — ефективний шлях до вирішення проблеми з відходами та забрудненням навколишнього середовища, дієвий крок для впровадження економіки замкнутого циклу.

1-й крок вже зроблено - принцип РВВ закріплено в Національній стратегії управління відходами.

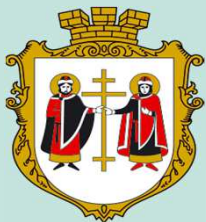

Наразі необхідні наступні дії —
**РОЗРОБКА
ТА ПРИЙНЯТТЯ
ГАЛУЗЕВИХ
ПРОЕКТІВ
ЗАКОНІВ**

ЧИ МОЖЛИВЕ РВВ ТА РОЗДІЛЬНЕ ЗБИРАННЯ В УКРАЇНІ?

Пілотний проект УКРПЕК

м. Вишгород, Київська область

Населення: 27 000 – 30 000

Інвестори проекту: компанії-члени УКРПЕК

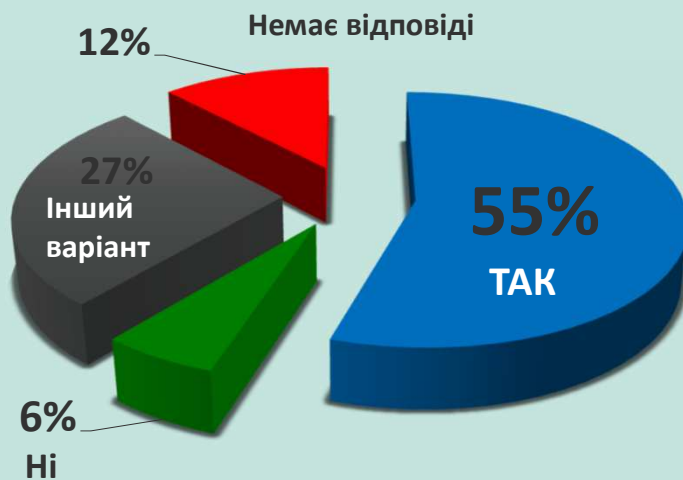
Завдання проекту:

- Запровадити практичну модель системи збирання та утилізації відходів упаковки;
- Оцінка реальної вартості необхідної інфраструктури;
- Відпрацювання взаємовідносин з органами місцевого самоврядування та спеціалізованими організаціями - виконавцями послуг;
- Організація інформаційно-освітньої діяльності серед населення та підняття рівня екологічної свідомості;
- Ведення постійного моніторингу, оцінка результатів проекту.

Соціологічне дослідження

Чи вам відомо, що таке
роздільний збір відходів?

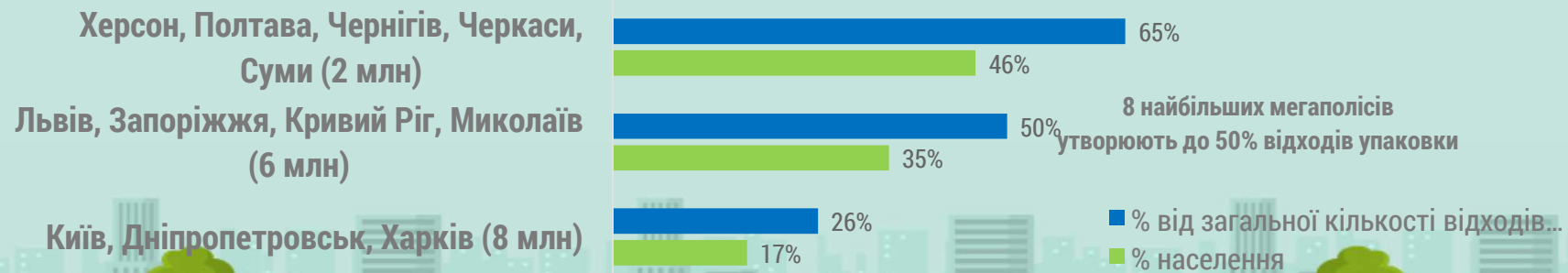
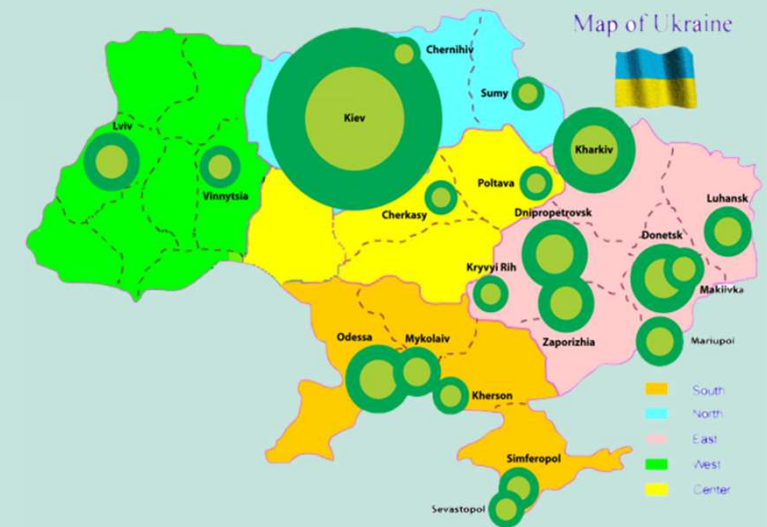
Чи готові ви у власному
домогосподарстві
практикувати роздільний збір
відходів?

Восени 2017 року було проведено соціологічне дослідження (400 респондентів, репрезентативна вибірка серед населення м. Вишгород Київської обл.).

Від пілотного проекту до національної системи

- ✓ **Прийняття закону**, що закріплює принципи та механізм РВВ;
- ✓ **Об'єднання компаній-виробників** для створення організації розширеної відповідальності;
- ✓ **Розгортання системи** починаючи з густонаселених міст до менш населених з влаштуванням інфраструктури;
- ✓ **Кошти**: всі витрати розподіляються між компаніями, що виробляють або поставляють упаковку в залежності від загального об'єму упаковки.

Фінансування пілотного проекту

Фінансування пілотного проекту

Прямі витрати

Контейнери

Послуги з вивезення,
сортування,
транспортування

Непрямі витрати

Комунікаційна
кампанія

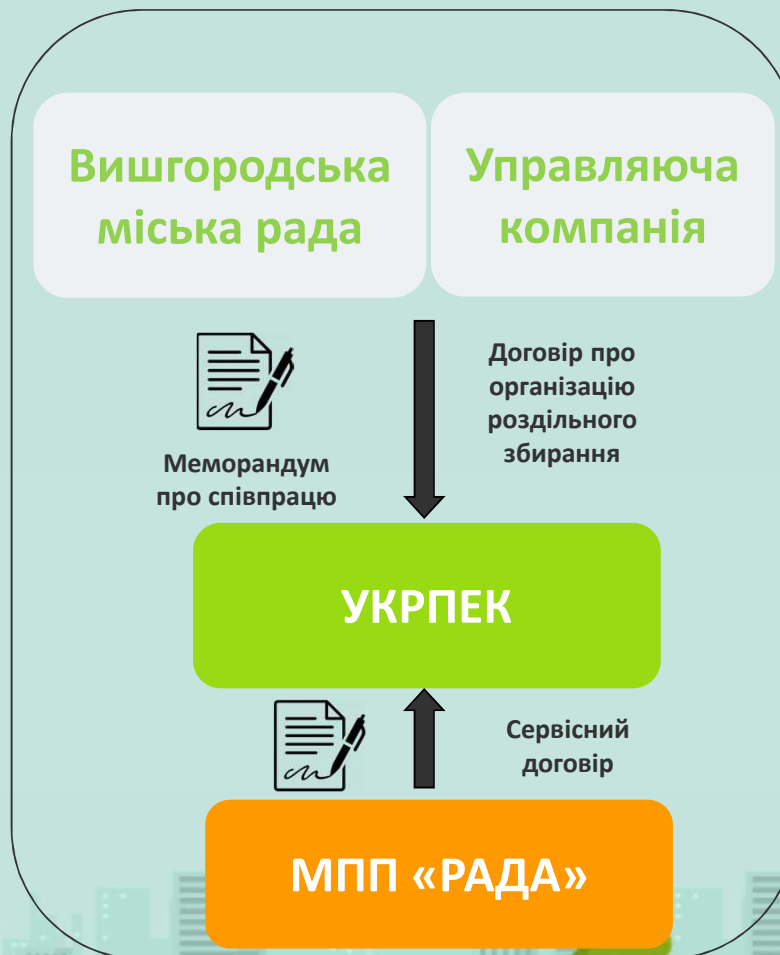

Адміністративні
витрати

Зарплатний
фонд

Як це працює?

Інтенсивна комунікація

Лекції для ОМС

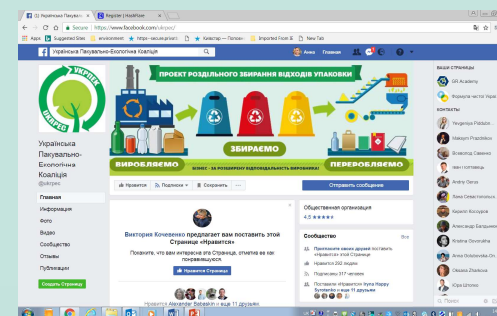
Еко-уроки в школах

Еко-заходи для містян

Конкурси/еко-змагання

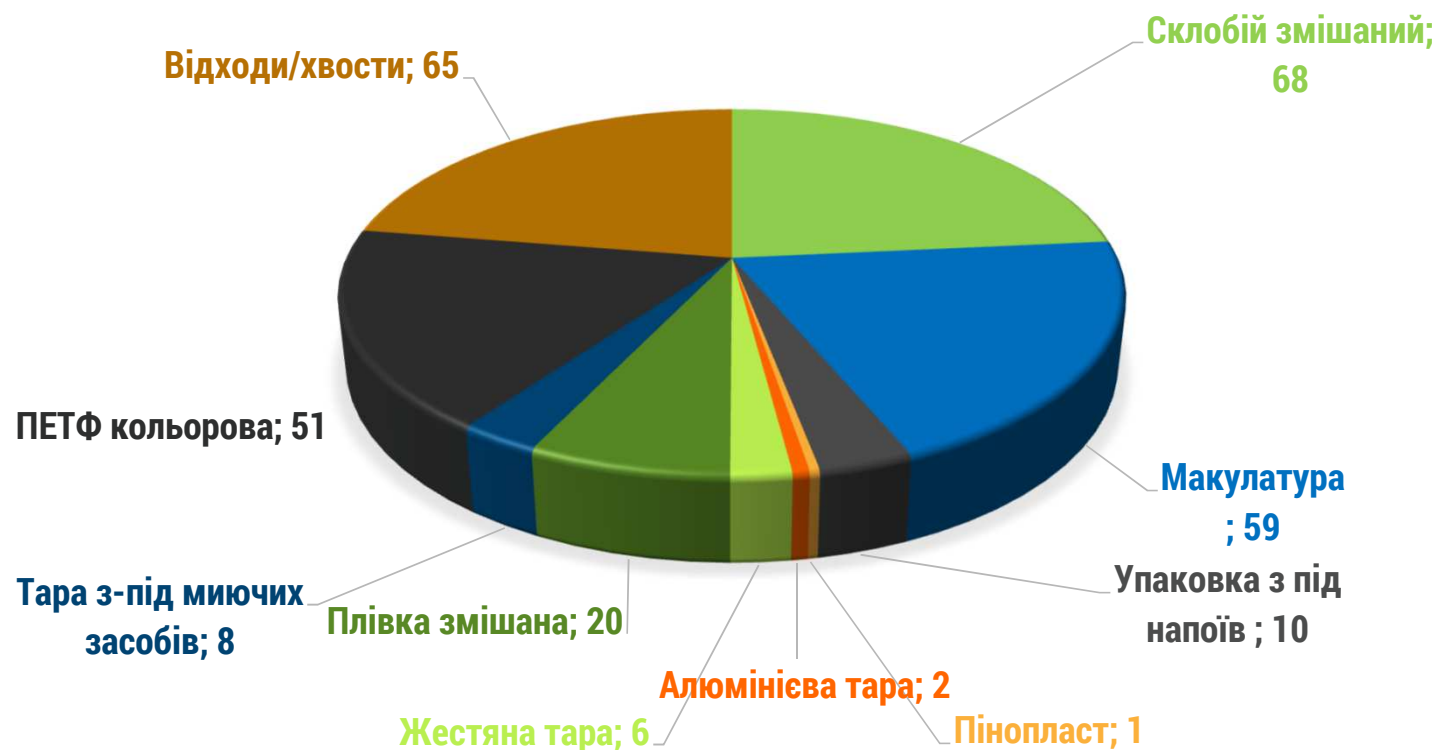
Блогплатформи

КРІ на 2018 рік

Показник	Мета
Загальна кількість встановлених контейнерів, шт	200
Обсяг відходів, зібраних проектом у м. Вишгород	290 тон
Частка зібраних проектом відходів упаковки від усіх відходів упаковки, які утворюються у м. Вишгород	20-25%
Обізнаність населення про проект	75%
Покриття населення інфраструктурою	85%
Активно задіяне населення	30%

Прогноз збирання та повернення в економіку вторинної сировини, тон, 2018 рік

ЄВРОПЕЙСЬКІЙ КУЛЬТУРІ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ - ТАК

АННА ТАРАНЦОВА

✉ ANNA.TARANTSOVA@TETRAPAK.COM

f /ANNA.TARANTSOVA

